

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. juni 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne Kirstine Dahl Vind
Sagsnr.: 2022-0030-7603
Dok.: 2444237

Besvarelse af spørgsmål nr. 928 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 928 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (UFG).

Mattias Tesfaye

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 928 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommenterer artiklen ”Kæmpe mørketal om æresdrab i Danmark”, Ekstra Bladet, den 16. maj 2022, herunder oplyse, om myndighederne er tilstrækkelig opmærksomme på drab og/eller mystiske dødsfald, der kunne være æresdrab, og vil ministeren sikre bedre viden og registrering om mulige æresdrab med henblik på at tilvejebringe et bedre grundlag for at efterforske sådanne forbrydelser?”

Svar:

Æresrelaterede forbrydelser hører ikke hjemme i et frit og demokratisk samfund som det danske, og derfor er det også væsentligt for regeringen at få gjort op med de uacceptable værdisæt, som nogle forældre og andre autoriteter desværre har taget med sig til Danmark.

I den forbindelse er det naturligvis vigtigt, at politiet har de rette forudsætninger og den fornødne viden for at kunne opklare æresrelaterede forbrydelser. Derfor er jeg også tilfreds med, at der med den seneste flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi er taget flere væsentlige skridt for at styrke indsatsen over for ofre for bl.a. æresrelaterede forbrydelser. Der er bl.a. indført specialiserede teams i alle landets politikredse, ligesom det er besluttet at udvikle en it-understøttet løsning i politiet, der skal muliggøre løbende og systematisk fremsøgning og visitering af sager om bl.a. æresrelaterede forbrydelser.

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra samtlige politikredse i Danmark med undtagelse af National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at politiets registrering af straffesager i politiets sagsstyringssystem (POLSAS) sker på baggrund af den gerningskode, der knytter sig til den strafbelagte regel, som sagen omhandler. En gerningskode henviser med andre ord som det klare udgangspunkt til den handling, der er selvstændigt kriminaliseret. Æresdrab er ikke selvstændigt kriminaliseret i straffeloven, og der findes derfor ingen separat gerningskode for denne type drab.

I tilknytning til brugen af gerningskoder i POLSAS anvender politiet dog i et vist omfang såkaldte ”søgenøgler” i forbindelse med sagsregistreringen. Søgenøgler er ord eller begreber, der ud fra en konkret vurdering fastsættes af Rigspolitiet med henblik på at berige sagsregistreringen og dermed bl.a. muliggøre identifikation af kriminalitetsformer på tværs af gerningskoder.

Rigspolitiet har udstedt en vejledning om politiets håndtering af æresrelaterede konflikter og forbrydelser. Vejledningen, der også vedrører æresrelaterede drab, fastsætter retningslinjer for politiets håndtering af æresrelaterede konflikter og forbrydelser, herunder hvordan sagerne skal identificeres, oprettes, registreres, forebygges, risikovurderes og efterforskes samt hvilke hjælpe- og beskyttelsesforanstaltninger, der kan iværksættes. Det fremgår af vejledningen, at politiet i forbindelse med registreringen af sager vedrørende æresrelaterede forbrydelser og konflikter altid skal tilknytte søgenøglen ”æresrelateret” til sagen.

Samtlige politikredse har oplyst, at de – i det omfang kredsen behandler drabssager – er opmærksomme på at identificere æresrelaterede drab, herunder ved at anvende retningslinjerne i den omtalte vejledning og ved at vurdere, om søgenøglen ”æresrelateret” bør tilknyttes sagen. Flere kredse har endvidere oplyst, at der i en drabssag altid bliver iværksat en tilbundsående efterforskning. Dette indebærer bl.a. afdækning af, hvorvidt der har været et motiv, herunder et æresrelateret motiv, idet dette kan have afgørende betydning for opklaringen af sagen. Derudover har nogle kredse oplyst, at det tværfaglige samarbejde mellem politiet, kommunale myndigheder, NGO’er, RED Center mv. i sager, hvor der er mistanke om, at et ungt menneske sendes til forældrenes oprindelsesland på ”opdragelsesrejse”, medvirker til, at politiet bliver bekendt med eventuelle sager, hvor disse personer ikke vender retur til Danmark.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at der i samtlige politikredse i 2021 blev oprettet specialiserede teams til sager om vold i nære relationer, voldtægt, stalking og æresrelaterede forbrydelser. Alle specialiserede teams er tilført skærmede ressourcer til dedikerede og specialuddannede nøglepersoner. Nøglepersonerne tilfører kollegerne i politikredsenes forskellige afdelinger viden om sager om bl.a. æresrelaterede konflikter og forbrydelser samt understøtter efterforskere og forebyggelsesmedarbejdere i håndteringen af disse sager. I flere kredse foretager medarbejdere fra de specialiserede teams endvidere dagligt en screening af alle kredsens indkomne sager for at identificere bl.a. æresrelaterede sager.

Det er således Rigspolitiets opfattelse, at politiet generelt er tilstrækkeligt opmærksomme på drab og/eller mistænkelige døds-

fald, der kunne være æresrelaterede, og at der ikke umiddelbart er et stort mørketal vedrørende æresdrab begået i Danmark.

For så vidt angår æresdrab begået i udlandet kan det oplyses, at politiet ikke monitorerer på truede mænd og kvinder, der udrejser af landet. Rigspolitiet kan derfor hverken be- eller afkræfte, hvorvidt der er et stort mørketal på området. Flere kredse har dog oplyst, at vurderingen umiddelbart er, at personer i sager vedrørende æresrelaterede forbrydelser ofte ikke forsvinder eller udrejser af landet, selvom der er set eksempler herpå.”

Justitsministeriet har desuden indhentet en udtalelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der har oplyst følgende:

”Til brug for besvarelsen er der indhentet bidrag fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI), der kan oplyse følgende:

Der er i dag ikke en ensartet kommunal registreringspraksis, hvorfor der ikke er valide landsdækkende opgørelser over antallet af sager vedrørende henholdsvis negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

Det nationale team af sikkerhedskonsulenter spiller en vigtig rolle i forhold til sikkerhedsskabelsen i æresrelaterede sager. Konsulenterne yder rådgivning til både fagpersoner og borgere i konkrete sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Sikkerhedskonsulentordningen registrerer, hvad de henvendelser, som de modtager, efter deres bedste vurdering primært drejer sig om på henvendelsestidspunktet. De registrerer blandt andet følgende kategorier: Angst for æresdrab, trusler om æresdrab og forsøg på æresdrab. Antallet af forsøg på æresdrab kan dog ikke oplyses, da de kommuner, der er ansvarlige for sikkerhedskonsulenterne, ikke udleverer opgørelser på under fem personer for at minimere risikoen for, at oplysningerne kan føres tilbage til enkeltpersoner. Henvendelserne kommer overvejende fra fagpersoner. Sikkerhedskonsulenterne registrerer ikke cpr-numre på den person, som henvendelsen drejer sig om. Flere end én henvendelse kan i sjældne tilfælde handle om den samme person. Der kan desuden være sager i kommunerne, som ikke er håndteret ved at søge rådgivning hos sikkerhedskonsulenterne. Derfor kan der sandsynligvis også være flere sager, der handler om angst for-, trusler om- og forsøg på æresdrab, end hvad der er registreret af sikkerhedskonsulenterne. Sikkerhedskonsulenterne i de fem regioner har haft følgende antal henvendelser i 2021 og 2022 de to førstnævnte kategorier:

	2021	2022
Angst for æresdrab	15	10
Trusler om æresdrab	16	16

Æresrelateret vold og kontrol kan også finde sted i lande uden for Danmark, f.eks. i situationer, hvor børn og unge sendes på genopdragelsesrejse eller ufrivilligt udenlandsophold. I sager om genopdragelsesrejser eller ufrivillige udlandsophold er det ofte vanskeligt at skaffe og dokumentere oplysninger om de faktiske forhold, som borgeren befinder sig under. Derfor er der en koordinationsenhed, som skal sikre, at myndighederne samarbejder tæt i de konkrete sager. Enheden består af det nationale team af sikkerhedskonsulenter, Udenrigsministeriet og Udlændingestyrelsen, som samarbejder og rådgiver borgerens hjemkommune og den relevante politikreds i de konkrete sager. Rigspolitiet har deltaget i udviklingsarbejdet med henblik på at sikre en kobling til politiets muligheder i sagerne.”